

Het lugubere verjaardagsfeest van koning Herodes of: Het einde van de voorloper Johannes de Doper

Ds. J. IJsselstein - Markus 6:14-28

Liturgie:

Psalm 53:1

Psalm 53:4

Lezen Markus 6:14-29

Psalm 37:5,6,8,19

Psalm 82:1,3

Psalm 125:2,4

Er gaat een stroom geruchten door het land. Een stroom geruchten over Jezus van Nazareth.

Johannes de Doper heeft het gehoord, toen hij in de gevangenis zat. Maar hij is niet de enige die erover hoort. Ook koning Herodes, Herodes Antipas hoort die geruchten over Jezus: Er worden zieken genezen, blinden zien, doven horen, kreupelen wandelen, uit bezetenen worden duivels uitgeworpen en kortgeleden is zelfs het dochtertje van Jairus opgewekt uit de dood.

En dan nog al die geruchten van mensen die zeggen Wie Hij mogelijk is... De een zegt dat Hij Elia is, de ander zegt dat Hij een van de profeten is, maar wat Herodes het meeste raakt is dat er ook mensen zijn die zeggen dat Hij Johannes de Doper is, die uit de doden opgewekt is!

Heel snel zijn de geruchten over Jezus waarschijnlijk niet doorgedrongen tot koning Herodes. Hij verblijft vaak in zijn kasteel, in zijn paleis in Machaerus, aan de andere kant van de Dode Zee, in het gebied van Perea. Maar als hij het hoort, dan flitsen zijn gedachten terug: een flashback naar toen..., naar wat er toen gebeurde..., naar wat hij toen gedaan heeft...

Over dat, wat er toen gebeurde, daarover gaat de preek van vanmorgen. De tekst voor de preek kunt u vinden in Markus 6, daarvan de verzen 14 tot en met 28, het Schriftgedeelte dat u voorgelezen is.

Ik lees u als kernachtige samenvatting daarvan het 27e vers:

En de koning zond terstond een scherprechter, en gebod zijn hoofd te brengen. Deze nu ging heen en onthoofdde hem in de gevangenis.

Het thema voor de preek is:

**Het lugubere verjaardagsfeest van koning Herodes,
of: het einde van de voorloper Johannes de Doper.**

We gaan samen letten op de vier hoofdfiguren uit deze geschiedenis. Hoofdfiguren die, en dat is een opvallende parallel, nogal doen denken aan de hoofdfiguren uit de geschiedenissen rond de vroegere profeet Elia.

Elia, de profeet die koning Achab ook zo waarschuwde vanwege zijn zondige levensstijl. En toen was er op de achtergrond ook zo'n goddeloze koningin, koningin Izebel.

We gaan kijken naar de vier hoofdpersonen in deze geschiedenis, en dat bepaalt tegelijkertijd de vier aandachtspunten voor de preek.

We letten in de eerste plaats op koning Herodes, Herodes Antipas. Daarna letten we kort op Herodias en Salome (moeder en dochter). En daarna letten in de derde plaats we op Johannes de Doper. En ten slotte is er een samenvattende toepassing en toespitsing op onszelf en op de tijd van nu.

Dus er zijn vier aandachtspunten:

- 1. Herodes**
- 2. Herodias en Salome**
- 3. Johannes de Doper**
- 4. Afsluitende toepassing**

Als eerste dus de hoofdpersoon:

1. Herodes Antipas

Herodes Antipas is een zoon van Herodes de Grote, de vroegere kindermoordenaar van Bethlehem. Ooit was Herodes Antipas getrouwd met een dochter van koning Aretas, koning van het buurland Nabatea. Maar dat huwelijk is stuk gegaan.

Herodes raakte smoorverliefd op de vrouw van zijn eigen broer, Filippus. Die dame heette Herodias. En zij en hij zijn allebei gescheiden en samen verder gegaan. Herodes was dus getrouwd met zijn schoonzus.

Een overspelige en ook incestueuze verhouding, die God nadrukkelijk verboden had. En die verhouding had (zoals dat zo vaak is in dit soort dingen) ook heel wat consequenties. Twee gezinnen waren stuk. Schoonvader, koning van Nabatea, was woedend, en dus kwam er oorlog. En ook in zijn eigen gebied, in Israël, lag deze relatie met Herodias niet goed.

En dan zien we direct al een paar aspecten van de zonde, die deze geschiedenis wil belichten. Ik noem er vier.

a. In de eerste plaats deze: de zonde, en degene die zonde doet is *arrogant*.

Die denkt, die zegt: ik weet het wel dat het niet mag, maar ik doe het toch. De wet? Ja, maar misschien sta ik in mijn geval wel een beetje boven de wet. Een buitenechtelijke relatie, een foute date, scheiden en wat nieuws beginnen? Iedereen doet het tegenwoordig, waarom zou ik het niet doen? De zonde, de zondaar is arrogant.

b. Een tweede aspect, een tweede kenmerk van de zonde: de zonde, en degene die de zonde doet is ook *egoïstisch*.

Berokkent het een andere schade? Jammer, maar mijn plezier gaat voor alles.

c. In de derde plaats zien we in deze geschiedenis dat zonde ook *niet op zichzelf blijft staan*. Voordat je het weet wordt het een web, een spinnenweb, waar allerlei mensen in verstrikt raken. Bij Herodes zijn het: zijn ex-vrouw, zijn schoonfamilie, zijn nieuwe vrouw, haar dochtertje, zijn vrienden, zijn volk, en ook dominee Johannes de Doper.

d. Maar wat we in de vierde plaats vooral ook zien is dit: de zonde leidt niet alleen tot plezier, maar zonde leidt ook tot *angst*.

En dat moet u herkennen... Nee, ik doel niet direct op de zonde van overspel alleen, ik denk aan alle zonden tegen de wet van Gods Tien Geboden. Zonde leidt tot angst.

Want we hebben een geweten. Je doet dingen met je mobiel, op je pc, op je iPad, met je televisie, die niet mogen.

Spannend, prikkelend, maar... nee, dan slaat je hart over, dan breekt het zweet je uit... snel alle sporen wissen en volgende keer natuurlijk incognito surfen.

Of, en dan heb ik het over een andere situatie, je praat over een ander: interessant, fijn om je kritiek eens met een ander te delen, fijn om die ander eens naar beneden te halen, maar... dan, als je terugfietst naar huis, dan knijpt je keel dicht, want die ander zal wat ik zojuist allemaal gezegd heb toch niet verder vertellen?

Of, weer een andere situatie: je hebt een ander flink wat geld afhandig gemaakt, mooi..., maar... als het maar niet uitkomt.

Zonde leidt tot angst. Want we hebben een geweten. En dat geweten is een sprekend geweten. Je weet het: het is fout, het was verkeerd, het was zonde.

Herodes is in de eerste plaats een man *met een sprekend geweten*.

En dat geweten slaat hem, als hij hoort dat Johannes (die hij gedood heeft) misschien wel weer is opgestaan!

En dat geweten sprak ongetwijfeld ook destijds, toen Johannes nog in levenden lijve voor hem stond. En hem in die 'oval office' met de vinger aanwees en zei: u, koning Herodes, u bent die man! U leeft in overspel.

Eerlijke, scherpe, messcherp woorden, die destijds vooral zijn vrouw Herodias woedend gemaakt hebben. Er staat in vers 19: *ze legde op hem toe en wilde hem doden, maar kon niet*.

Onze eerste hoofdpersoon, koning Herodes Antipas, is een man met een sprekend geweten.

Maar er is nog meer van deze Herodes te zeggen. Want er staat in vers 17: *Want dezelfde Herodes, enigen uitgezonden hebbende, had Johannes gevangen genomen, en hem in de gevangenis gebonden, uit oorzaak van Herodias, de huisvrouw van zijn broeder Filippus, omdat hij haar getrouwd had*.

Je komt van het ene kwaad in het andere. En dat is nog zo. Dat is ook een kenmerk van zonde: de zonde sleurt je mee, de zonde neemt je op sleeptouw...

Het begint klein. Het begint met een onschuldige sms'je. Het gaat iets verder, en langzaam nog iets verder, en het eindigt bij een ander in bed.

Het begint met één keer klikken op internet, maar het eindigt in de slavernij van porno kijken. Altijd weer, ieder moment wordt je als met een staalkabel toegetrokken naar dat scherm. Je zit eraan vast. Kom ermee tevoorschijn en vraag hulp.

Zo was het ook bij koning Herodes. Het begon met een echtscheiding, toen een fout huwelijk, nu Johannes in de gevangenis gestopt (misschien ook wel om hem te beschermen tegen de moordplannen van zijn vrouw, maar toch...), en het eindigt straks met moord.

En hij, Herodes, *weet* dat het fout is! Maar om zijn nieuwe liefde te plezieren, doet hij het toch. Hij moet tenslotte ook een beetje vrede houden in zijn huis. En dus wordt Johannes de Doper diep weggestopt, in een vunzig hol, onder dat kasteel-paleis in Machaerus.

En dus is Herodes Antipas niet alleen een man met een sprekend geweten, maar ook een man die (in de tweede plaats) desondanks *toch doorgaat!*

Maar Herodes heeft ook nog een ander, een derde kant. Want er staat in vers 20: *Want Herodes vreesde Johannes, wetende, dat hij een rechtvaardig en heilig man was, en hield hem in waarde; en als hij hem hoorde, deed hij vele dingen, en hoorde hem gaarne.*

Herodes heeft diep respect en grote eerbied voor Johannes de Doper. Hij acht hem hoog. Die man is echt rechtvaardig en heilig. Zo zou ik eigenlijk ook moeten leven, maar..., ja helaas, het is nu eenmaal anders.

En, zo schrijft Markus erbij: hij luistert graag naar Johannes. Hij vindt het kostelijk om te luisteren naar de preken van Johannes de Doper. Wij zouden zeggen: hij gaat ondertussen graag naar de kerk.

Je zegt: dat snap ik niet.

Ja, dat begrijp ik. Ik snap het eigenlijk ook niet.

Deze man, Johannes, preekt scherp. Hij zegt: bekeer u, want u leeft in de zonde!

Zeker, hij preekt ook liefdevol. Hij zegt ook: ik ben maar de voorloper van de Messias.

Het gaat om de Man die na mij komt, om het Lam Gods, dat de zonden der wereld wegdraagt. Met andere woorden: er is een weg ter ontkoming. En... Herodes Antipas hoort hem graag.

Ik snap het niet. Zoals ik het ook nu eigenlijk niet zo goed begrijp...

Dat er mensen zijn in de kerk, die zeggen: 'Ik leef in de zonde, maar laat die zonde maar scherp aangewezen worden! Hoe scherper hoe beter'.

Of, zegt een ander: 'ik ben zelf geen kind van God, maar laat het maar wel gezegd worden welke wegen God met Zijn volk houdt, dat hoor ik zo graag, dat vind ik zo fijn om naar te luisteren...'

Of, zegt iemand anders: ik doe zelf niets verkeerd, maar ik hoor wel graag hoe verkeerd het is om echt zonde te doen... Ik begrijp het niet.

Geloof u dan wel echt wat er gezegd wordt? Is uw kerkgang, is uw luisteren naar de preek dan echt verworden, dan echt gedefformeerd tot het aanhoren van bekende klanken en woorden? Het klinkt goed, het klinkt zuiver, het klinkt compleet... En u luistert graag...

Is dat dan erg, dat ik graag luister? Nee, maar er wringt wel iets. Er klopt iets niet.

Bij Herodes, maar misschien bij u ook wel niet...

Het doet me denken aan de toekomstige dag van het goddelijke gericht. Dan zullen er mensen zijn, schrijft Lukas (en misschien bent u dan ook wel één van hen) die *alsdan zullen beginnen te zeggen: wij hebben in uw tegenwoordigheid gegeten en gedronken, en U hebt in onze straten geleerd*. Met andere woorden: U preekte altijd voor ons. En we vonden het altijd zo fijn om naar te luisteren! We werden er altijd zo jaloers op! *Maar Hij zal zeggen: Ik ken u niet, vandaar u bent! Wijk van Mij af, alle werkers der ongerechtigheid!*

Herodes, dat bent u! U bent die man!

En ik wens met heel mijn hart, dat de boog van het Evangelie op goed geluk gespannen, dat de pijl op goed geluk in de menigte hier in de kerk geschoten, door de Geest van Christus doel zal treffen in uw hart. Als Hij Zelf met bovennatuurlijke en Goddelijke kracht deze fluistering binnen draagt in uw hart en geweten: Herodes, dat bent u! Met een zachte stem, met een straal van licht, met hemelse kracht, die het geweten openrijt, die de geheimen van het hart blootlegt en die onthult wie u bent voor God. Zodat u echt gaat zien wie u bent, en alle verontschuldigheden (die u altijd hebt) zullen gaan verstommen.

Herodes, dat bent u! U bent die man!

Hij hoort hem graag. En (zo zegt vers 20) als hij hem hoorde, *deed hij vele dingen*. Het kan betekenen dat hij voor een deel zijn zonden naliet en echt dingen veranderde in zijn leven. Maar de uitdrukking heeft vooral iets in zich van: hij werd vol van dingen, vol van gedachten, die hij moeilijk kon plaatsen en die hem innerlijk in verwarring brachten.

Hij luistert graag, maar wat hij hoort, brengt hem in verwarring.

Maar toch gaat hij door!

Hij verandert misschien wel *iets*, maar verder *niets*.

Het doet een klein beetje denken aan Psalm 32. Maar daar is het zo anders.

Als er staat in Psalm 32:4-5: *Want Uw hand was dag en nacht zwaar op mij; mijn sap werd veranderd in zomerdroogten. Sela.*

Mijn zonde maakte ik U bekend, en mijn ongerechtigheid bedekte ik niet. Ik zei: Ik zal belijdenis van mijn overtredingen doen voor den HEERE; en U vergaf de ongerechtigheid mijner zonde.

Maar zover komt het bij Herodes niet. Tot berouw, belijdenis en levensverandering komt hij niet. En dat laat ons des te meer zien dat echt die bovennatuurlijke stem van de Geest van Christus nodig is, wil het anders worden in ons leven. Die stem die met Goddelijke kracht doordringt in het hart, het geweten openrijt en letterlijk doden levend maakt.

Zijn geweten wordt gekweld en verward door de preken van Johannes de Doper. Maar hij laat hem toch steeds weer gaan. Want, ja... zijn vrouw, zijn plezier, zijn manier van leven...

Hij voelt het wel, hij weet het wel: het is waar! Maar, de prijs van de verandering van zijn leven is zo hoog... Dat wat je ook wel eens voelt, jongelui: het zou het allerbeste zijn om God te dienen. En ik heb er ook wel wat voor over, maar..., stel je voor, dat ik nu vandaag echt bekeerd zou worden. Dan kan ik dit niet meer doen, dan kan dat niet meer... Dan kan zus niet meer en zo niet meer... En zo ga je toch weer verder.

Zeg, Herodes, dat ben jij!

Terwijl de Spreukendichter zo duidelijk zegt: *Die zijn overtredingen bedekt, zal niet voorspoedig zijn; maar die ze bekent en laat, zal barmhartigheid verkrijgen (28:13).*

Herodes, er is een weg: de weg van berouw, de weg van bekering en van het breken met je zondige leven.

Maar hij doet het niet, hij wil het niet!

Dus, Herodes is een man met een sprekend geweten, een man die (natuurlijk!) graag naar de kerk gaat, maar die ondertussen toch doorgaat.

En, en dat is een volgend kenmerk van deze Herodes, hij houdt ook wel van een goed en stevig feest. Dat staat in vers 21: *En als er een welgelegen dag gekomen was, toen Herodes, op den dag zijner geboorte, een maaltijd aanrichtte, voor zijn groten, en de oversten over duizend, en de voornaamsten van Galilea.*

Een welgelegen dag. Dat wil zeggen: een heel geschikte dag. Zijn verjaardag.

Een welgelegen dag. Een heel geschikte dag om na te denken over alles wat je van de Heere hebt gekregen. En dus een dag van verootmoediging, van dankbaarheid en van bekering.

Maar niet bij Herodes. Het moet een geweldig feest worden! Waarschijnlijk in een van de twee grote eetzaal van het paleiskasteel.

Alle belangrijke mannen, alle prominenten uit de regering en het leger, en alle belangrijke vrienden uit Galilea zijn er bij. Een feest, zoals meestal in die tijd, van mannen en vrienden onder elkaar. Een feest om weer eens lekker ouderwets met elkaar te drinken en goed door te zakken. Want ja, zo ging dat vroeger.

En zo gaat dat nu nog steeds. En dat is gevaarlijk... En dat wringt ook... Dat klopt ook niet met het feit dat Herodes zo graag luisterde naar de preken van Johannes de Doper. Dat klopt niet, dat wringt. Dat is een dubbelleven. Netjes luisteren naar de preek, zelfs geraakt worden door het Woord, en dan in het weekend gaan stappen, gaan feesten, en stevig doorzakken.

En van het een komt het ander. Want de mannen willen natuurlijk ook wat plezier, de mannen willen ook wat vermaak. En dat is nog zo.

Het dochtertje van Herodias (Flavius Josephus vertelt dat ze Salome heette) komt binnen en danst. Een tienermeisje. Ongetwijfeld uitdagend, suggestief, erotisch, half ontkleed... En ze behaagt, ze pleziert, ja, ze betovert de mannen die toekijken met wellust.

Later schrijft Johannes in 1 Johannes 2:16: *Want al wat in de wereld is, namelijk de begeerlijkheid des vleses, en de begeerlijkheid der ogen, en de grootsheid des levens, is niet uit den Vader, maar is uit de wereld.*

Dat was de wereld van toen. En dat is de wereld, dat is de uitgaanswereld van nu.

Natuurlijk, je geweten protesteert in het begin een beetje. Maar een beetje alcohol doet wonderen.

Het meisje Salome danst voor de mannen en biedt ze het nodige vermaak.

En ja, natuurlijk, als het dan klaar is, dan moet je zo'n meisje ook belonen: 'alles mag je aan me vragen, niets is te groot'.

En dat loopt natuurlijk verkeerd af. En dan is Herodes bedroefd. Maar hij wil natuurlijk niet zijn gezicht verliezen.

En dat zijn de laatste kenmerken van Herodes Antipas: Hij is een man met een sprekend geweten. Een man die desondanks toch doorgaat. Die ondertussen ook graag naar de kerk gaat en luistert naar goede preek. Een man die ook stevig kan feesten. En die uiteindelijk, als het dan fout loopt zijn eigen fout niet wil toegeven.

En zo valt hij van het ene kwaad in het andere.

Dat was Herodes Antipas. We kijken in onze tweede gedachte naar moeder en dochter: Herodias en Salome. Maar we zingen nu eerst uit Psalm 82:1,3.

*In d' achtb're Godsvergaderingen
Staat God, als Richter der gedingen;
Hij oordeelt over goed en kwaad,
In 't midden van der goden raad:
"Hoe lang zult gij van 't richtsnoer wijken,
Een onrechtvaardig vonnis strijken,
En acht slaan op het aangezicht
Der goddelozen in 't gericht?"*

*Maar ach, hier is het recht vergeten;
Men heeft noch kennis noch geweten;
Men wandelt in de duisternis;
Het wankelt al, wat zeker is;
Dies ziet men 's aardrijks grondvest beven.
'k Heb wel voorheen u d' eer gegeven,
Dat Ik u goden heb genoemd,
En als Gods kinderen geroemd!*

De volgende hoofdpersoon uit deze geschiedenis zijn moeder en dochter:

2. Herodias en Salome

Twee vrouwen, opgevoed en levend in een wereld van plezier en zedeloosheid. Zet jezelf te kijk! Verkoop jezelf! Dans voor die kerels! Pas op, meiden, je lichaam is een tempel, die je heilig bewaren moet.

‘Zeg maar, Salome, wat je hebben wilt?’

Snel rent ze naar achteren: ‘mam, Herodias, wat zal ik vragen?’

Dit is haar kans! Nu zal de giftige slang bijten! Dit is de strik van de duivel! Daar val je in, Herodes, onherroepelijk, als je gaat in die weg.

Dat heeft de Spreukendichter namelijk al voorzien: *Hij ging haar straks achterna, gelijk een os ter slachting gaat, en gelijk een dwaas tot de tuchtiging der boeien. Totdat hem de pijl zijn lever doorsneed; gelijk een vogel zich haast naar den strik, en niet weet, dat dezelve tegen zijn leven is (7:22-23).*

‘Dit wil ik: het hoofd van Johannes de Doper, maar dan wel nu direct!’ Want, je weet maar nooit. Als ik het nu direct niet krijg, wordt het misschien wel uitgesteld. En van uitstel komt afstel. Dus: *nu direct!*

En zo gebeurt het. Johannes de Doper wordt onthoofd. En zijn met bloed besmeurde hoofd wordt in een schotel gebracht: voor Salome, voor Herodias.

Verzadig u ermee, Herodias, Izebel.

Onze volgende hoofdpersoon, onze derde gedachte:

3. Johannes de Doper.

Het zijn ongetwijfeld moeilijke maanden geweest voor Johannes de Doper. In die donkere gevangenis, onder het paleis van Herodes Antipas. En toch blijkt uit alles dat hij zijn Zender trouw gebleven is.

Als het kon, dan preekte hij. Geen vleierende woorden om weer vrij te kunnen komen.

Geen preek die de zonde ongemoeid liet, omdat mensen dat nu eenmaal slecht verdragen.

Nee, helder en duidelijk: 'zo zegt de Heere, bekeer u van uw zondige weg en leef!'

Totdat het heel letterlijk werd: *Hij moet wassen*, Hij moet meer en groter worden, *maar ik moet minder worden*.

Zijn gerucht, het gerucht van Jezus ging uit door het hele omliggende land. Hij werd meer, Hij werd groter. Maar Johannes moest minder worden. Hij stierf uiteindelijk in de gevangenis. Als een voorloper, die in alles, ook in zijn dood een type was van Degene die na hem kwam.

Johannes was onschuldig, maar werd uiteindelijk berecht als een misdadiger. Terwijl Herodes wist dat hij onschuldig was.

Zo stond Jezus ook voor Pilatus: heilig, onschuldig, rechtvaardig, maar berecht als een misdadiger. Terwijl Pilatus wist dat Hij onschuldig was. Hij zei het ook: '*wat heeft Hij dan kwaad gedaan?*' *Maar zij riepen des te meer: Kruis Hem!*

En nu is het de laatste dag van Johannes de Doper. Als zijn hoofd genomen is, gaan zijn laatste discipelen (die hij nog had) ook naar Jezus toe. Dan is hij alles kwijt. Dan is hij letterlijk weg. En dat is maar goed ook. Dat was ook de bedoeling. Want de Messias is gekomen. En het gaat uiteindelijk alleen om Hem!

Maar ondertussen wordt het voor Johannes de Doper *echt* een welgelegen dag. Hij mag ingaan in de vreugde van het heerlijk, zalig hemelleven.

Gemeente, tot slot onze vierde gedachte, waarin we de toepassing maken van deze geschiedenis op onszelf, op ons eigen hart.

4. Toepassing

Was deze Jezus, van Wie het gerucht uitging door het hele land, voor Herodes onbereikbaar? Is Hij voor u onbereikbaar? Ik bedoel vooral voor u, die leeft in de zonde, openbaar of verborgen...?

Uw geweten spreekt. Maar u gaat wel door. En ondertussen gaat u graag naar de kerk. U houdt van een goede preek. U hebt er ook wel een duidelijke mening over, over wat klopt en wat niet klopt. Maar, als het kan en moet schuwt u uw eigen plezier niet. Is Jezus voor u onbereikbaar?

Nee, Jezus is niet onbereikbaar.

Maar er is iets in Herodes zelf: iets dubbels. Waarom hij de Zaligmaker *wel*, maar tegelijkertijd ook *niet* wil zien. Zoals hij ook Johannes de Doper graag en tegelijkertijd ook liever niet zag. Het blijkt heel duidelijk als je leest in het Lucasevangelie. In Lukas 9:9 staat dat Herodes *Jezus zocht te zien*. Hij wil Hem heel graag zien.

Maar even later staat er in Lukas 13:31 dat *Herodes Hem wilde doden*. Over ambivalentie gesproken!

Later zien we het nog een keer. Pilatus heeft Jezus naar Herodes toegestuurd, en dan schrijft Lukas in hoofdstuk 23:8: *als Herodes Jezus zag, werd hij zeer verblijd, want hij was van overlang begerig geweest Hem te zien, omdat hij veel van Hem hoorde. En hij hoopte enig teken te zien, dat door Hem gedaan zou worden.*

Eindelijk ziet Herodes Jezus, in levenden lijve. Maar dan spreekt Hij niet meer. Hij zwijgt stil.

Drie verzen verder zie je de dubbelhartigheid van Herodes, als er staat in Lukas 23:11: *en Herodes met zijn krijgslieden hebben Hem veracht en bespot, deden Hem een blinkend kleed aan, en hij zond Hem weer terug naar Pilatus.*

Wat een ambivalentie, wat een dubbelhartigheid tegenover Jezus.

Waarom? Herodes voelt het: het is één van twee. Echt luisteren naar Johannes, echt luisteren naar Jezus betekent: breken met de zonde! En dat wil hij niet.

Herodes is het voorbeeld van hoe ver een schijnbaar godsdienstig hart (ook van een kerkmens) kan gaan. Het voorbeeld van hoe ver tijdgeloof kan gaan: grote achting, diep respect voor Gods volk en voor Gods knecht, graag luisteren naar zijn woorden, een sprekend geweten, oppervlakkig ook dingen nalaten... Maar u zegt: helaas..., misschien ben ik wel niet uitverkoren.

Nee! Ik zeg u: *u bent als Herodes!* Diep in uw hart wilt u niet breken met de zonde.

U zegt: ja, maar Herodes kon er niets aan doen. Hij kon er niet meer onderuit. Hij had het toch beloofd om alles te zullen geven wat gevraagd zou worden? En beloofd is nu eenmaal beloofd. Hij zat gewoon in de val.

Dat is niet waar. Hij mocht zijn belofte breken. En trouwens: hij had een gift beloofd en geen misdaad. En hij had iets beloofd aan zijn dochter en niet aan zijn vrouw.

Herodes wilde niet buigen. Hoogmoed maakte dat hij geen kleur wilde bekennen.

En zo is hij doorgedaan. Zoals zoveel mensen ook nu doorgaan.

Sommigen in merkbare, zichtbare zonde van zedeloosheid, overspel en drankmisbruik.

Anderen in digitale vormen daarvan. Iets meer verborgen.

Anderen in andere zonden, die beter lijken, maar even slecht zijn: haat, nijd, roddel, jaloezie, diefstal, afgunst, minachting, hoogmoed, vals getuigenis...

Herodes, dat bent u!

Dit is de laatste stem, van de roepende in de woestijn, die nog roept nadat hij gestorven, nadat hij onthoofd is: *Ga nu niet meer zeggen bij uzelf: wij hebben Abraham tot een vader, wij zijn vroom! Want ik zeg u dat God zelfs uit deze stenen Abraham kinderen kan verwekken. En de bijl ligt ook al reeds aan de wortel der bomen. Alle boom dan, die geen goede vrucht (van geloof en bekering) voortbrengt, wordt uitgehouwen en in het vuur geworpen.*

Kortom, Herodes-sen, Herodias-sen, breek met uw zonden. En bekeer u. En geloof het Evangelie.

Dat zult u ervaren dat het waar is: Jezus Christus is in de wereld gekomen om zondaars zalig te maken.

Amen.

Slotzang Psalm 125:2,4

Gelijk 't gebergte', dat, hoog gerezen,
Om Salem ligt gespreid,
Zo is, in eeuwigheid,
De HEER rondom hen, die Hem vrezen;
Rondom Zijn volk, 't welk Hij wil hoeden
Voor tegenspoeden.

Geef, HEER, den goeden Uwen zegen;
Doe wèl aan 't vroom gemoed;
Maar hem, die onrecht doet,
En die zich neigt tot kromme wegen,
Zal God verdoen; doch Isrel leven
En vrede geven.